

KINNITATUD

Siseministri 11.06.2026 käskkirjaga
nr 1-3/79

„Siseministri 13. juuli 2023. a käskkirja
nr 1-3/98 „Varjupaiga-, Rände- ja
Integratsioonifondi meetme nr 3.1

„Tagasisaatmiste korraldamine“ toetuse
andmise tingimused“ muutmise“

LISA

Seletuskiri

I Sissejuhatus

Käskkirjaga muudetakse siseministri 13. juuli 2023. a käskkirja nr 1-3/98 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme nr 3.1 „Tagasisaatmiste korraldamine“ toetuse andmise tingimused“ (TAT). Eelnõu on koostanud Siseministeeriumi nõunik Martin Eber (martin.eber@siseministeerium.ee) koostöös asjaomaste partneritega.

II Käskkirja sisu

Täpsustame viidet siseministri kinnitatud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (AMIF) rahastamiskavale, mis võrreldes viimase toetuse andmise tingimuste muutmisega uues redaktsioonis kinnitatud.

Täpsustame viiteid dokumentidele, millega on TATi koostamisel arvestatud.

Korrigeerime projekti „Tugiteenused tagasisaadetavatele“ alategevuste numeratsiooni, pikendame projekti abikõlblikkuse perioodi ja täpsustame abikõlblike kulude loetelu.

Lisame projekti „Menetlusvõimekuse ja lahkumiskohustuse täitmise tagamine“ uue alategevuse – väljasaatmisbussi soetamine. Sellega seoses täpsustame projekti eesmärgi ja sisu, tulemust ning abikõlblike kulude loetelu. Enne AMIFi rahastamiskava viimast muutmist oli väljasaatmisbussi soetamine kajastatud eraldiseisva tegevuse „Tagasisaatmiseks vajalikud tehnilised vahendid või seadmed“ alt, nüüd liidetakse käesoleva projektiga. Bussi saab kasutada kinnipeetud ja/või menetlusosaluste isikute transportimisel nende tabamise kohast prefektuuri, kinnipidamiskeskusesse või lennujaama väljasaatmise eesmärgil, samuti ka välismaalaste Eestis viibimise seaduslikkuse kontrollimisel. Kohandatud bussis on võimalik paigutada kinnipeetud isikud istuma eraldatult ning meeskonna tarbeks on rohkem istekohti. Suuremahuliste sündmuste puhul, nt massilise ebaseadusliku sisserände korral, saab bussi kohandada mobiilseks välitöökontoriks, milles saab läbi viia kõik vajalikud esialgsed menetlustoimingud, mis on vajalikud isikute väljasaatmiseks.

Korrigeerime sama projekti alategevuse „Tagasisaatmismenetlustega tegelevate ametnike, sh väljasaatmismenetluste grupi ja saatemeeskondade reservüksuse (DEPA reservametnikud) ametnike võimekuse arendamine ja tõstmine“ pealkirja sõnastust ja tegevuste loetelu. Pikendame projekti abikõlblikkuse perioodi ja täpsustame abikõlblike kulude loetelu.

Pikendame projekti „Koostöö arendamine isikute tagasisaatmise valdkonnas“ abikõlblikkuse perioodi ja täpsustame abikõlblike kulude loetelu.

Täpsustame projekti „Massilise sisserände toimetuleku võimekuse tõstmine“ esimese alategevuse sõnastust ja pikendame projekti abikõlblikkuse perioodi.

Viime projektide väljund- ja tulemusnäitajad kooskõlla AMIFI rakenduskava versiooniga 2.0.¹ ja täpsustame näitajate selgitavat teavet.

Suurendame projektide „Tugiteenused tagasisaadetavatele“ ja „Massilise sisserände toimetuleku võimekuse tõstmine“ eelarvet ja seega toetuse andmise tingimuste käskkirja kogueelarvet.

Lühendame projektide lõpparuande esitamise tähtaega. Kuna elluvijale saab toetust välja maksta kuni 31. märtsini 2030. a ja lõppmakse tehakse pärast lõpparuande kinnitamist, on SiMil vaja piisavalt aega, et veenduda tegevuste tulemuslikkuses ja tehtud kulude abikõlblikkuses.

Eemaldame elluvijja kohustuste hulgast viite ostumenetlusele, kuna elluvijatele kohaldub hankemenetluse kohustus.

Täpsustame projekti aruande puuduste kõrvaldamiseks antavat tähtaega.

Täpsustame toetuse summa suurendamise aluseid.

III Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega. Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1147.

IV Käskkirja mõju

Eelnõuga tehtavad muudatused tuginevad projektide elluviimise käigus selgunud vajadustel, välja kujunenud toimeviisidel, AMIFI rakenduskaval ning võimaldavad seeläbi seatud eesmärkide saavutamist tõhusal viisil. Eelarve suurenemine toimub vastavalt AMIFI rahastamiskavale ja tuleb tegevuse „Tugiteenused tagasisaadetavatele“ eelarve taastamisest endisel kujul ning AMIFI rahastamiskavas planeeritud tegevuse „Tagasisaatmiseks vajalikud tehnilised vahendid või seadmed“ vahendite lisamisega projekti „Massilise sisserände toimetuleku võimekuse tõstmine“.

Pettuseriski ja topeltfinantseerimise risk on madal: rakendatakse hinnatavale meetmele sarnase sisuga EL ja riigisiseseid toetusmeetmeid, kuid elluvijateks on riigiasutused ning nende raamatupidamine toimub tsentraalselt (Riigi Tugiteenuste Keskuses). Elluvijatel on tagatud asutusesisesed täiendavad kontrollid kulude jaotamise osas.

TATi algses seletuskirjas toodud andmekaitsealane mõjuhinnang, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise, sh ligipääsetavuse, tingimused ei muutu.

V Käskkirja rakendamine

Käskkiri jõustub alates 1. aprillist 2025.

VI Käskkirja kooskõlastamine

Käskkirja eelnõu kooskõlastasid eelnõude infosüsteemis Kliimaministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium märkusteta. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kooskõlastas vaikimisi.

¹ Vt <https://siseministeerium.ee/amif21-27>